

Lähtettäjä / Avsändare
 SUOMEN RIISTAKESKUS
 Sompiontie 1
 00730 HELSINKI
 029 431 2001

PÄÄTÖS

<i>Pvm</i>	<i>Nro</i>
02.03.2026	2026-1-000-40153-8

Vastaanottaja / Mottagare
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

HAKIJA XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:
 susi 1 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:
 susi 24.2.2026 - 25.3.2026

Hakemusalue:
 Pinta-ala 42072 ha

- DRJJR4M8NV.pdf

Poikkeusperusteet:

SUSI
 Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:
 -karjankasvatukselle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi
 -muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi
 -yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:
 Poikkeus ampua ajoneuvon suojasta välittömästi pysäyttämisen jälkeen.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti:
 Haen lupaa valo- ja pimeänäkölaitteiden käyttöön pyynnin tehostamiseksi ja turvallisuuden lisäämiseksi.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:
 Metsästyksen yhteydessä on tehokkainta siirtyä maastossa teitä, polkuja ja uria moottorikäyttöisiä ajoneuvoja käyttäen. Moottoriajoneuvolla tarkoitetaan tässä kohtaa autoa, traktoria ja mönkijää. Aseen kuljettaminen

ilman suojusta nopeuttaa ampumista merkittävästi siirtymisen jälkeen.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta seuraavasti:

Haetun luvan kesto ulottuu maaliskuulle, joten poikkeus ajavan koiran käyttämiseen tarvitaan. Toimivien koirien käyttäminen tehokkain keino epäillyn suden saaliiksi saamiseksi.

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:

- susi: Edellä mainitut poikkeukset tukevat turvallisuutta jahtitilanteissa sekä auttavat ongelmia aiheuttavan suden nopeassa poistossa.

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- susi: 0 €

Selvitys vahingosta:

- susi: -

Keino tai toimenpide:

- susi: Karkotuslupa 20.1-19.2.2026. Susia karkotettu 3 kertaa onnistuneesti karkotusluvan voimassaoloaikana.

Toimenpiteen vaikutukset:

- susi: Ei vaikutusta. Sudet palasivat takaisin alueeseen jo seuraavina päivinä.

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- susi: 15-20

Kuvaus käyttäytymisestä:

- susi: Alueella olevat sudet ovat toistuvien pihakäyntien perusteella menettäneet ihmisarkuuden. Ei voida sulkea pois, etteivät sudet aiheuttaisi vakavaa uhkaa ihmiselle ja tuotantoeläintaloudelle. Lajityypillisestä käyttäytymisestä poiketen sudet ovat myös päiväaktiivisia liikkuen säännöllisesti kylien asutusten ja teollisuuslaitosten pihossa.

Välitoimenpiteet

Suomen riistakeskus on tarkastellut riistavahinkorekisteristä susihavainnot ja susien aiheuttamat kotieläinvahingot hakemusalueelta.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt hylätä hakemuksen.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset:

Metsästyslain (615/1993) 37 §:n mukaisesti, jos riistaeläimen kannan säilymisen tai riistaeläinlajin häiritsemättömän lisääntymisen turvaaminen sitä edellyttää, riistaeläinlaji on rauhoitettava määräajaksi tai toistaiseksi. Rauhoitettavista riistaeläinlajeista ja niiden rauhoitusajoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Rauhoitusaikana riistaeläintä ei saa metsästä tai vahingoittaa eikä soidinta, pesintää tai poikasia saa häiritä. Susi on rauhoitettu metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 1 momentin 26 kohdan mukaan helmikuun 11 päivästä marraskuun 30 päivään.

Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädettyihin edellytyksiin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan

suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella:

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi,
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi,
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 §:n 2 momentin mukaan Suomen riistakeskus voi myös muulloin kuin 37 §:n nojalla säädettyinä rauhoitusaikana myöntää 41 a §:n 1 momentissa, 41 b §:n 1 momentissa ja 41 c §:ssä säädettyin edellytyksin poikkeusluvan riistaeläimen tai rauhoittamattoman eläimen häiritsemiseen, pyydystämiseen tai tappamiseen.

Metsästyslain 41 §:n 1 momentin mukaan lupaharkinnassa voidaan ottaa huomioon riistaeläinlajeja ja niiden elinympäristöjen hoitoa koskevat hoitosuunnitelmat, joiden toimenpiteillä otetaan huomioon luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi) 2 artikla.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1–3 kohdassa säädettyjä poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä:

- 1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko maassa ja karhun, suden, ilveksen ja ahman kohdalla myös lajin biologiset ominaispiirteet,
- 2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella,
- 3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen ja
- 4) metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa turvattavan lajin kanta maakunnassa ja koko maassa sekä lajin biologiset ominaispiirteet ja lajin elinvoimaisuuteen liittyvät uhat.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 3 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on kirjattava 1 momentissa tarkoitetun selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 4 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on 1 momentissa säädetyä lisäksi poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä muiden tyydyttävien ratkaisujen mahdollisuus. Muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei pidetä karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle. Metsästyslain 41 a §:n 5 momentin mukaan 41 a §:n 1 momentin säännöksiä sovellettaessa muuksi tyydyttäväksi ratkaisuksi ei myöskään katsota 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettua rauhoituksesta poikkeamista eikä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua metsästystä, jotka järjestetään alueellisen kiintiön perusteella.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a–41 d §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Jos vahinkoa tai uhkaa aiheuttavan karhu-, susi-, ilves- tai ahmayksilön tunnistaminen ei sääolosuhteista, lajin biologisista ominaispiirteistä tai muusta perustellusta syystä johtuen ole mahdollista, voidaan poikkeuslupa myöntää kohdentamatta poikkeuslupaa tiettyyn yksilöön.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettyssä sutta koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyyhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 1 momentissa säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 31 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun alueellisen kiintiön nojalla pyydettyjen saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeusluvan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitetun poikkeusluvan ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun alueellisen kiintiön päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019.

Suotuisa suojelutaso:

Suden suojeluasema muuttui vuonna 2025 luontodirektiivissä. Susi siirtyi luontodirektiivin liitteestä IV (lajit, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua) liitteeseen V (lajit, joiden ottaminen luonnosta voi vaatia hyödyntämisen sääntelyä).

Luontodirektiivin liitteessä V olevat lajit eivät ole yhtä tiukasti suojeltuja kuin liitteen IV lajit. Luontodirektiivi lähtökohtaisesti sallii liitteen V lajien metsästyksen. Liitteen V lajien suojelutason tilaa on kuitenkin aktiivisesti seurattava. Jos seuranta osoittaa sen tarpeelliseksi, on jäsenvaltion toteutettava tarpeellisia toimenpiteitä suojelutason turvaamiseksi. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla muun muassa lupajärjestelmä, rauhoitusaika sekä paikallinen tai väliaikainen rauhoittaminen. Toisin sanoen suden metsästys on lähtökohtaisesti mahdollista, kunhan samalla huolehditaan siitä, että suden suotuisa suojelutaso ei vaarannu.

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö. Suotuisan suojelun tason määrittely tehdään luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa menettelyssä. Sen mukaisesti jäsenvaltioiden on raportoitava EU:n komissiolle joka kuudes vuosi luontotyyppien ja lajien tilasta ja kehityksestä eli suojelutasosta.

Viimeisin suden suojelutason arviointi on tehty vuosia 2019–2024 koskevassa luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa raportissa, joka on toimitettu Euroopan komissiolle lokakuussa 2025. Sen mukaan susi arvioitiin olevan suotuisalla suojelun tasolla boreaalisella vyöhykkeellä eli Tunturi-Lapin eteläpuolella. Alpiinisella vyöhykkeellä eli Tunturi-Lapissa suden arvioitiin olevan epäsuotuisalla suojelun tasolla. Samassa yhteydessä komissio edellytti jäsenmaita ensi kertaa arvioimaan komission raportointiohjeistuksen mukaisesti myös lajien niin sanotut suotuisan suojelutason viitearvot. Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvoksi määritettiin raportissa 273 sutta. Viitearvolla tarkoitetaan maaliskuussa kokonaan Suomessa poronhoitoalueen ulkopuolella elävien susien määrää, johon lisätään myös puolet Suomen ja Venäjän rajalla elävien susireviirien susista.

Luonnonvarakeskus on todennut lausunnossaan maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta suden metsästyksestä metsästysvuonna 2025–2026 muun muassa seuraavaa: ”Kannanhoidollisen metsästyksen ennustettu vaikutus maaliskuun 2026 susikannan kokoon. Lukessa on kehitetty malli, jonka avulla päätöksentekijä voi vertailla erilaisten metsästystä koskevien skenaarioiden arvioituja vaikutuksia Suomen susikannan tulevaan kehitykseen. Luke huomauttaa, että asetusluonnoksen metsästyskiintiössä ei mainita, mikä suhde kiintiömetsästyksen tuottamalla kuolleisuudella on muuhun pyynnin aiheuttamaan kuolleisuuteen (poikkeusluvat, poliisin päätökset) eikä muuhun ilmi tulevaan kuolleisuuteen.

Metsästysvuonna 2015–2016 kannanhoidollisen metsästyksen saalis oli 42 sutta, mutta kokonaiskuolleisuus kasvoi tästä 80 %, eli nousi 76 yksilöön.

Ennustemalli kuitenkin käsittelee myös mahdollisuuden, että vastaava tilanne voisi syntyä uudelleen. Mallissa muu kuolevuus ja samalla vuotuinen kokonaiskuolleisuus voi vaihdella voimakkaasti (25–55 %), kuten on tapahtunut vuosina 1990–2025. Ennuste huomioi siis esimerkiksi sen, että on tavallista pienempi vahinkoperusteisten lupien tarve (kannanhoidollinen metsästys poistaisi vahinkoja aiheuttavia susia), tai että se on suurempi (kannanhoidollinen metsästys hajottaisi laumoja ja synnyttäisi suuremman määrän vahinkoja aiheuttavia susia).

Mallinnuksen tuloksista voidaan päätellä, että tammikuulle ajoitettu 74 suden kaataminen vastaisi suuruusluokaltaan noin 2 % todennäköisyyttä sille, että susien lukumäärä on maaliskuussa 2026 pienempi kuin maa- ja metsätalousministeriön asettama susikannan suotuisan suojelutason viitearvo 273 yksilöä. Mikäli esitetty kiintiö ylittyisi, ja susia kaatuisikin esimerkiksi sata yksilöä, suotuisan suojelutason viitearvo alittuisi maaliskuussa 2026 noin 5 % todennäköisyydellä.”

Edellä oleva kun otetaan huomioon, niin Luonnonvarakeskuksen mallinnuksen mukaan on hyvin pieni todennäköisyys sille, että susien lukumäärä olisi alle suotuisan suojelutason viitearvon maaliskuussa 2026. Mallinnuksessa onkin otettu huomioon myös muu kuolleisuus kuin kiintiöpyynnissä tapahtuva kuolleisuus, kuten Suomen riistakeskuksen poikkeusluvista ja poliisin päätöksistä johtuva kuolleisuus sekä muu ilmi tuleva kuolleisuus.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että vaikka tämä päätös olisi ollut myönteinen, ei se olisi haitannut suotuisan suojelutason säilyttämistä tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla tämän päätöksen vaikutusta suotuisan suojelun tasoon arvioidaan suden osalta.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa:

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän kanta-arvion (25.9.2025) mukaan maaliskuussa 2025 Suomessa arvioidaan olleen 430 (413–465) sutta. Arvio yksilömäärästä on noin 46 prosenttia suurempi kuin maaliskuuta 2024 koskeva arvio.

Suomessa oli maaliskuussa 2025 rajareviirit mukaan lukien yhteensä 76 (90 % todennäköisyysväli: 73–79) parien ja perhelaumojen muodostamaa susireviiriä. Näistä perhelaumojen asuttamia oli 57 (54–61) ja susiparien asuttamia 19 (15–22).

Susikanta painottuu edelleen voimakkaasti lounaiseen Suomeen. Maaliskuussa 2025 läntisen Suomen kannanhoitoalueella tavattiin 45 (42–47) perhelauman ja 10 (7–12) kahden suden asuttamaa reviiriä.

Itäisen Suomen kannanhoitoalueella laumareviirejä oli maaliskuussa yhteensä 12 (11–14) ja kahden suden asuttamia reviirejä kahdeksan (6–10). Itäisen Suomen laumoista neljän (3–5) arvioitiin liikkuvan Suomen ja Venäjän rajan molemmin puolin. Kahden suden asuttamista reviireistä yksi (0–3) sijaitsi valtakunnan rajalla.

Poronhoitoalueella ei ollut maaliskuussa 2025 todennäköisimmin yhtään (0–3) lauma- tai parireviiriä. Syksyllä 2024 poronhoitoalueella arvioitiin olleen yhteensä kuusi pari- tai laumareviiriä, joista yhdellä eli perhelauma. Talven aikana susia poistettiin poronhoitoalueelta vahinkoperusteisin luvun 26 yksilöä, minkä seurauksena maaliskuussa 2025 reviiireillä arvioitiin olleen enää yksittäisiä susia.

Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion (25.9.2025) mukaan maaliskuussa 2025 Satakunnan maakunnan alueella eli viisi perhelaumaa, Eurajoen, Köyliön, Karhijärven, Sääksjärven ja Kiukaisten reviiireillä. Lisäksi Satakunnan maakunnan alueella oli yhden susiparin reviiiri; Noormarkun reviiiri. Näiden lisäksi maakunnan rajoilla, osittain Satakunnan puolella oli 9 naapurimaakuntien kanssa yhteistä perhelaumareviiriä (Ihode, Kaivola, Vaskijärvi, Pöytyä, Alastaro, Punkalaidun, Rekikoski, Lauhanvuori ja Isojoki) sekä yksi parireviiri (Kankaanpää).

Susikannan tila poikkeuslupa-alueella

Hakemusalue sijoittuu Euran kunnan ja Rauman kaupungin alueille. Hakemusalue ulottuu neljän eri susireviirin alueelle; Kiukaisten, Ihoden, Kaivolan ja Vaskijärven reviiirit. Luonnonvarakeskuksen tuoreimman kanta-arvion (verkkojulkaisu, Susikanta Suomessa maaliskuussa 2025, www.luke.fi) mukaan maaliskuussa 2025 kaikkia näitä reviiirejä on asuttanut perhelauma.

Riistavahinkorekisterin mukaan hakemusalueelta on kirjattu havaintoja 1.8.2025 - 27.2.2026 aikavälillä 1-10 sudesta kerrallaan.

Lajin biologiset ominaispiirteet

Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion (Valtonen, Mia; Heikkinen, Samuli; Johansson, Helena; Härkälä, Antti; Helle, Inari; Mäntyniemi, Samu; Kojola, Ilpo (2024) Susikanta Suomessa maaliskuussa 2024. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 54/2024, Luonnonvarakeskus. Helsinki. 41 s) mukaan: "Useiden muiden koiraeläinten tapaan susikanta voi kasvaa nopeasti ravintotilanteen niin salliessa. Susi saa ensimmäiset pentunsa tavallisesti kolmevuotiaana ja lisääntyy sittemmin vuosittain. Pentuja syntyy tavallisesti 3–6, suurimmissa pentueissa voi vielä syksylläkin olla kymmenkunta pentua. Ensimmäistä kertaa lisääntyvän parin pentueet ovat keskimäärin hieman pienempiä kuin parin myöhemmät pentueet. Saalistilaston perusteella Suomen talvisessa susikannassa on edellisenä keväänä syntyneitä pentuja noin 40 %. Osuus on selvästi suurempi kuin muilla suomalaisilla suurpedoilla. Susilauma saa alkunsa parin muodostumisesta. Pari voi muodostua mihin vuodenaikaan tahansa, mutta tavallisimmin se tapahtuu kesällä, kun keväällä vaeltaneet nuoret sudet kohtaavat. Uros ja naaras alkavat liikkua yhdessä ja merkata hajumerkein tulevaksi lisääntymisreviiriksi löytämänsä aluetta, jonka pinta-ala Suomessa on keskimäärin noin 1 000 km², pienimmillään 300 km² ja suurimmillaan lähes 2 000 km². Lisääntymisreviiri on alue, jonka pari varaa omaan ja myöhemmin syntyvän pentueensa käyttöön, ja pyrkii pitämään sieltä muut sudet pois. Naapureina elävien parien tai laumojen reviiirit sijoittuvat yleensä erilleen toisistaan. Pysyvän susilauman muodostaa lisääntynyt pari ja niiden pennut. Pennut alkavat liikkua emojensa matkassa syyskuussa. Laumaan voidaan hyväksyä myös vieras susiyksilö, tavallisimmin

korvaamaan kuollut aikuinen.

Omilla rajatuilla alueilla elävät reviiriään merkkäavat parit sekä parien ja niiden saamien jälkeläisten muodostamat perhelaumat. Näiden lisäksi susikannassa on pieni määrä yksin eläviä paikallisia susia. Valtaosa yksin elävistä susista on kuitenkin vaeltelevia, sopivaa lisääntymisaluetta ja -kumppania etsiviä yksilöitä. Vaeltelijoiden osuus susikannassa vaihtelee vuodenajan mukaan. Se nousee huhtikuussa, kun nuoret sudet alkavat itsenäistyä, ja pysyy keskimääräistä korkeampana syksyyn asti."

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella:

Talven 2026 aikana susista on tehty hakemusalueella toistuvasti havaintoja asutuksen läheisyydessä. Riistavahinkorekisterin mukaan hakemusalueen ulkorajojen rajaamalta alueelta on kirjattu vuoden 2026 aikana 79 kpl susien pihakäyntitapahtumia, joissa on havaittu yhteensä 156 susiyksilöä. Havainnot koskevat 1-5 suttu kerrallaan, ja havaintotapahtumista 17 kpl koskee näköhavaintoja. Susien läsnäolo ja liikkuminen asutuilla alueilla ja tottuminen ihmisen läheisyyteen on herättänyt pelkoa ja huolestuneisuutta.

Riistavahinkorekisterin mukaan hakemusalueelta ei ole kirjattu susien aiheuttamia, hyväksytyin korvauspäätöksen saaneita kotieläinvahinkoja 1.1.2025 - 27.2.2026 välisenä aikana. Alueelta on kirjattu yksi koiravahinko, joka on statukseltaan hylätty.

Hakemusalueen eteläosissa on ollut ajanjaksolla 20.1 - 19.2.2026 voimassa karkotuslupa sudelle, jonka nojalla susia on raporttien mukaan karkoitettu kolmessa eri tilanteessa. Viimeisin luvan nojalla tehty karkoitus on suoritettu 9.2.2026. Saadun selvityksen mukaan kyseiset karkotukset ovat onnistuneet ja sudet poistuivat paikalta, mutta jatkoivat pihakäyntejä pian karkotusten jälkeenkin.

Riistavahinkorekisterin mukaan kyseisen karkotusluvan lupa-alueelta on luvan umpeutumisen jälkeen ajanjaksolla 20.2 - 2.3.2026 tehty 4 kpl havaintoja susien pihakäynneistä. Havainnot koskevat 1-5 suttu kerrallaan, ja niistä 3 kpl on jälkihavaintoja ja 1 kpl näköhavaintoja. Kaikki havainnot on tehty alueen tiestöllä tai sen tuntumassa.

Hakemusalueen pohjoisosiin on 27.2.2026 myönnetty karkotuslupa 5 sudelle, joka on voimassa 28.2 - 25.3.2026.

Viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen:

Alueelle myönnettyjen karkotuslupien käsittelyn yhteydessä saatujen selvityksen mukaan poliisille on hakemusalueelta ilmoitettu susien pihakäynneistä viime kuukausien aikana. Hakemusalueella ei tällä hetkellä ole poliisin määräyksiä voimassa, eikä suteen liittyviä poliisin toimenpiteitä käynnissä.

Toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa:

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta velvoittaa jäsenvaltiot esittämään täsmälliset ja asianmukaiset perustelut sille, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole niiden päämäärien saavuttamiseksi, joihin on vedottu poikkeuksen tueksi (ks. esim. unionin tuomioistuimen tuomio C-342/05, kohta 31 ja unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 49). Tätä perusteluvollisuutta ei ole noudatettu silloin, kun poikkeuksesta tehdyssä päätöksessä ei ole mainintaa siitä, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, eikä viittausta tämän osalta merkityksellisiin teknisiin, oikeudellisiin ja tieteellisiin selvityksiin (unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 50).

Korkein hallinto-oikeus on ennakkopäätöksessä KHO:2020:29 todennut seuraavaa:

”Suomen riistakeskus oli myöntänyt metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä poikkeusluvan yhden suden tappamiseen Varsinais-Suomessa sijaitsevalla alueella. Alueelta oli kirjattu runsaasti havaintoja susista läheltä asutusta valoisaan aikaan. Asukkaat olivat susihavaintojen aiheuttaman huolen takia ryhtyneet järjestämään lapsille koulukyytejä ja vähentämään luonnossa liikkumista. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa oli luonnonsuojeluyhdistyksen valituksesta ratkaistavana, oliko poikkeuslupa voitu myöntää mainitusta syystä.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että asukkaiden kokema huoli turvallisuudesta ei yksin riittänyt perusteeksi poikkeusluvan myöntämiselle. Kun susien ihmisarkuuden vähentymisestä ja liikkumisesta asutuksen läheisyydessä valoisaan aikaan oli runsaasti havaintoja ja asukkaat olivat niiden vuoksi ryhtyneet jo muuttamaan käyttäytymistään, kyse oli sellaisesta metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettusta yleistä turvallisuutta koskevasta pakottavasta tilanteesta, joka edellytti viranomaisilta toimenpiteitä uhan torjumiseksi. Poikkeusluvan myöntämistä yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä oli tässä tapauksessa tuettu selvin ja täsmällisin perustein siten kuin unionin tuomioistuimen luontodirektiivin 16 artiklaa koskevassa oikeuskäytännössä oli edellytetty. Poikkeusluvan myöntäminen ei edellyttänyt, että kyse olisi ollut välittömästä ja konkreettisesta uhkatilanteesta. Viimeksi mainitussa tapauksessa myös poliisilla on poliisilain nojalla valtuudet ryhtyä toimenpiteisiin.

Edellytyksenä poikkeusluvan myöntämiselle oli lisäksi, että susien karkottamiseksi ei ollut muuta tyydyttävää ratkaisua. Asiassa oli selvitetty, että susia oli ensin pyritty karkottamaan susikannan hoitosuunnitelman mukaisesti muilla keinoilla. Karkotukset eivät olleet kuitenkaan muuttaneet susien käyttäytymistä. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että muuta tyydyttävää ratkaisua ei tässä tapauksessa ollut.

Poikkeusluvan myöntäminen edellytti vielä, että poikkeuslupa ei vaikeuttanut lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä sen luontaisella levinneisyysalueella. Kun otettiin huomioon yhden suden tappamiseen myönnetyn poikkeusluvan ehdot ja arvioidut vaikutukset, poikkeuslupa ei entisestään huonontanut susikannan epäsuotuisaa suojelun tasoa. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan poikkeuksen hyväksyminen oli tällaisessa tilanteessa mahdollista.

Maa- ja metsätalousministeriön hyväksymän Suomen susikannan

hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta suden siirtoistutuksia. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei voida karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle. Lisäksi metsästyslain 41 a §:n 5 momentin mukaan samaisen pykälän 1 momentin säännöksiä sovellettaessa muuksi tyydyttäväksi ratkaisuksi ei katsota 4 momentissa tarkoitettua rauhoituksesta poikkeamista eikä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua metsästystä, jotka järjestetään alueellisen kiintiön perusteella.

Metsästyslain 41 a §:n momentin mukaan poikkeuslupa mm. suden tappamiseen voidaan myöntää, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole.

Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan: "Kaikilla susireviirialueilla sudet saattavat yksittäisinä kertoina kulkea lähellä ihmisasutusta. Vierailut ovat keskimääräistä yleisempiä alueilla, joissa asutusta on keskimääräistä enemmän. Sudet voivat tulla lähelle asuin- tai eläintuotantorakennuksia joko ajautumalla tai erityisesti hakeutumalla. Usein vierailut tapahtuvat öiseen aikaan. Tätä ei voida pitää sudelle epätyypillisenä käyttäytymisenä. Sen sijaan toistuvasti ja säännönmukaisesti piholla vieraileva susi käyttäytyy epätyypillisesti ja sutta voidaan pitää sellaisena uhkana ja turvallisuutta heikentävä tekijänä, jonka perusteella suteen voidaan kohdistaa karkotustoimenpiteitä tai viimesijaisena keinona lopettaa eläin." (Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2019:24)

Talviaikaan tuotantoeläimet eivät laidunna laitumilla, joten metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdan poikkeusluvalle ei ole edellytyksiä. Korkeimman hallinto-oikeuden linjausten mukaisesti ennen metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohdan poikkeusluvan myöntämistä on kokeiltava muita tyydyttäviä ratkaisuja.

Osalla hakemusalueita sudet on myönnetyn poikkeusluvan nojalla karkoitettu kolme kertaa pihapiiristä, jolloin sudet poistuivat paikalta, mutta jatkoivat pihakäyntejä karkotusten jälkeenkin.

Osalla hakemusalueita on tällä hetkellä voimassa Suomen riistakeskuksen lupa susien häiritsemiseen.

Loppuyhteenveto:

Suomen riistakeskus on arvioinut kokonaisuutena poikkeusluvan myöntämisperusteiden täyttymistä ja päättänyt, että hakijalle ei myönnetä poikkeuslupaa susien tappamiseen tässä vaiheessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella.

Hakemusalue sijaitsee maaliskuun 2025 kanta-arvion mukaan neljän eri susireviirin alueella, ja lisäksi osalla hakemusalueita on voimassa oleva karkotuslupa sudelle. Suomen riistakeskus on päätöstä tehdessään tarkastellut ensisijaisesti hakemusalueen osaa, jolla on ollut voimassa aikaisempi jo umpeutunut karkotuslupa, ja joka sijoittuu pääasiassa maaliskuun 2025 kanta-arvion mukaiselle Vaskijärven reviirialueelle.

Kyseisellä alueella on karkotusluvan umpeutumisen jälkeen tehty susihavaintoja, mukaan lukien 3 jälkihavaintoa ja 1 näköhavainto asutuksen

läheisyydessä. Suomen riistakeskus on tarkastellut kyseisiä asutuksen läheisyydessä kirjattuja ns. pihahavaintoja ja toteaa, että kyseiset kirjaukset koskevat tapauksia joissa susi tai sudet ovat todennäköisesti kulkeneet sellaista tietä pitkin, jonka varressa on asutusta. Suomen riistakeskuksella ei ole kyseiseltä alueelta tiedossa susien suoranaista välinpitämätöntä tai uhkaavaa käytöstä ihmistä kohtaan.

Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan ja edellä olevan perusteella kyseisellä alueella ei tällä hetkellä ole todettavissa sellaista akuuttia suden käyttäytymiseen liittyvää ongelmaa, joka olisi lajille epätyypillistä. Mikäli tilanne hakemusalueella muuttuu eikä muista tyydyttävistä ratkaisuja ole käytettävissä, on mahdollisuus hakea uudelleen vahinkoperusteista poikkeuslupaa.

Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen edellä mainituilla perusteilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 §:n 2 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti ja 5 §:n 1 ja 2 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 2 §:n 1 momentin 2 kohta.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Antti Impola 0294312321 antti.impola@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
Julkisten hallintotehtävien päällikkö

Antti Impola
Riistapäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
EURAN SEUDUN RIISTANHOITOYHDISTYS
LOUNAIS-SATAKUNNAN RIISTANHOITOYHDISTYS
LOUNAIS-SUOMEN POLIISILAITOS
SATAKUNNAN LUONNONSUOJELUPIIRI
LSY TAPIOLA

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Turun hallinto-oikeus, PL 32, 20101 Turku
Käyntiosoite: Turun hallinto-oikeus, Sairashuoneenkatu 2-4, Turku
Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42410 Faksi: 029 56 42414

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.